

TERMÍN: 7.6.2019

NÁZOV MATERIÁLU: Držím ti miesto, Analýza kapacít materských škôl pre 5-ročné deti

TYP VÝSTUPU*1: Komentár

AUTOR(I): Samo Varsik

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: Inštitút vzdelávacej politiky

RECENZNÝ FORMÁT*2: 1

RECENZENT: Ľuba Habodášzová

PRIPOMIENKY:

Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*3	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*4
Celý materiál	Považujeme za nevyhnutné zdôrazniť dôležitosť pripomínania čitateľom komentára za akých predpokladov sa dopracovalo k jednotlivým výsledkom. Dôvodom je zabránenie manipulácie a dezinterpretácie výsledkov po publikovaní vzhľadom na citlivosť tejto témy vo verejnosti.	Materiál je unikátnym dokumentom predstavujúci priestorovú analýzu existujúcich kapacít MŠ na úrovni obcí. Avšak na výpočet relatívne presného čísla ohľadom súčasnej kapacity a potreby umiestnenia 5-ročných detí v prípade akceptácie návrhu zákona o povinnej predškolskej dochádzke je nevyhnutné pracovať s predpokladmi, čo analýza aj robí (používanie údajov o 5-ročných deťoch v MŠ v roku 2018/19, používanie informácie ohľadom trvalého bydliska a nie migračné toky, separátne výpočty ohľadom detí v prípravných a nultých ročníkoch, sústredenie sa len na umiestnenie 5-ročných a nie pokrytie celkového dopytu po MŠ aj pre mladšie deti, existencia zaškolenosti mimo siete, rozpor medzi hygienickou, zákonnou a skutočnou kapacitou niektorých MŠ, nerozlišovanie bežných a špeciálnych MŠ, pod). V materiáli je z tohto dôvodu dôležité prezentovať výpočty za jasných predpokladov, prípadne ktorý predpoklad sa pri výsledku zohľadnil. Niektoré predpoklady sú postupne zapracované, niektoré opodstatnené nie, ale čitateľ musí mať jasnú predstavu čo výsledok reprezentuje a akým smerom sa výsledok posúva pri jednotlivých alternatívach,	AKCEPTOVANÁ.

¹ Podľa parametrov analytických výstupov opísaných v materiáli Recenzný postup.

² Podľa materiálu Recenzný postup.

³ Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

⁴ Pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie/ pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.

		prípadne kombináciách predpokladov (pod alebo nadhodnocuje), aj keď nie sú všetky zapracované.	
Celý materiál	Aj keď sa v tejto fáze nemodelujú migračné toky (podieľ detí, ktoré navštevujú MŠ v obci, kde nemajú TP alebo PP), analýza by mala reflektovať možný vplyv demografie na prezentované výsledky.	Navrhujeme samostatný box. Čitateľ by mal byť oboznámený aj s faktom, že migračné toky sú relatívne veľké (čísla na úrovni Bratislavy sú mediálne dostupné) a súčasná legislatíva neuprednostňuje deti s trvalým bydliskom (čo pochopiteľne veľmi komplikuje analýzu a umožňuje obhájiť ignorovanie migračných tokov pre takýto druh analýzy).	AKCEPTOVANÁ. Prepočet so zohľadnením demografie vložený do prílohy.
Celý materiál	Materiál by mal objasniť prínosy návrhu povinného predškolského vzdelávania, objasniť súčasnú situáciu (prednostné prijímanie 5-ročných detí) a vyjadriť sa aj existujúcim alternatívnym formám predškolských zariadení (ktoré do určitej miery reflektujú nedostatočné kapacity v štátnych zariadeniach)	Čitateľ by mal vedieť rozlíšiť dve úrovne problému: nedostatočné kapacity v aglomeráciách, ktoré ústia do nízkej zaškolenosti 5-ročných (BA, KE) a nedostatočný záujem v regiónoch so sociálne slabšími skupinami, ktoré takisto ústia do nízkej zaškolenosti. Napríklad, informácia o nízkej zaškolenosti v BA s existenciou zariadení mimo siete by mohla vyvinúť tlak na legislatívne zmeny v návrhu zákona ohľadom umožnenia alternatívnych foriem vzdelávania, s ktorými už zrejme nejaké (neoficiálne) skúsenosti máme. Toto je dôležité aj vzhľadom na to, že sa vyhládavo plánuje zavedenie právneho nároku od 3 rokov dieťaťa.	AKCEPTOVANÁ.
Odporúčania	Odporúčania by sa mali koncentrovať na aspekty týkajúce sa výsledkov analýzy, prípadne ako znenie súčasného legislatívneho návrhu ovplyvňuje analýzu ohľadom kapacít.	Čo sa týka odporúčaní k legislatívnemu návrhu, výsledky analýzy nie sú relevantné pre všetky aspekty návrhu. Príkladom je vplyv opakovania ročníka v predškolskom zariadení na potreby kapacít (tak ako sa už v analýze uvažuje). Ale dá sa takisto predpokladať, že počet detí s nedostatočnou školskou zrelosťou sa bude postupne znižovať, veď to je práve cieľ opatrenia. Pri adekvátnom inkluzívnom vzdelávaní počas prvých rokov vzdelávania potreba opakovania ročníka zaniká.	ČIASTOČNE AKCEPTOVANÁ. Odporúčania boli lepšie previazané s hlavným textom. Počet detí, ktoré nebudú školsky spôsobilé sa vplyvom povinnej predškolskej dochádzky môže časom znížiť. Tým pádom môže nastať situácia, že počet detí, ktoré budú opakovať

			<p>predprimárne vzdelávanie nebude predstavovať veľký tlak na kapacity materských škôl. Napriek tomu v tomto štádiu zohľadňujem aj tieto deti (v súčasnosti deti, ktoré majú odklad povinnej školskej dochádzky), pretože v celom komentári sa pokúšam o čo najkonzervatívnejšie odhady.</p>
<p>Zohľadnenie miest vytvorených vďaka európskym fondom</p>	<p>Vzhľadom na to, že chýbajúce kapacity sa budú riešiť primárne dobudovaním z európskych fondov, odporúčame výraznú opatnosť pri a) odhadoch o dĺžke projektov, b) využití dobudovanej kapacity pre práve 5-ročné deti</p>	<p>Nie je zrejmé, prečo by to nemali byť všetky v lokalite, ale len tretina ako sa uvádza</p>	<p>AKCEPTOVANÁ. Dĺžka dobudovania projektov bola odhadnutá na základe dostupných údajov. Odhad je v súlade s názormi expertov na túto problematiku. Obzvlášť v kontexte ďalšieho odporúčania (odložiť účinnosť na školský rok 2021/2022) verím, že prepočty sú dostatočne opatrné. Využitie dobudovanej kapacity pre práve 5-ročné deti je konzervatívny odhad spravený na základe toho, koľko 5-ročných má pobyť v obciach, kde sa budujú kapacity.</p>
<p>Odporúčania</p>	<p>V materiáli by zrejme mala odznieť aj povinnosť obcí ako zriaďovateľov predškolských zariadení primárne</p>	<p>Aj keď je otázne, či je možné ich zodpovednosť naplňať pri neobmedzenej migrácii</p>	<p>AKCEPTOVANÁ.</p>

	zodpovedných za kapacity vytvárať kapacity.		
Celý materiál	Je dôležité v analýze spomenúť, že dodatočné prostriedky na implementovanie skutočného inkluzívneho vzdelávania, ktorý je rovnako nevyhnutný na splnenie cieľa, predstavujú rovnako dôležitú výzvu ako kapacity (ak nie väčšiu).	Cieľom opatrenia (povinné predškolské vzdelávanie) je znižovať vplyv socio-ekonomického zázemia na výsledky vo vzdelávaní. Kapacita je len nevyhnutným, ale nie dostatočným predpokladom naplnenia tohto cieľa). Túto analýzu vnímame ako možný nástroj zmeny orientácie verejného diskurzu na danú problematiku, ktorý sa sústreďuje na chýbajúce kapacity a to hlavne pre rodiny, ktorých sa s veľkou pravdepodobnosťou problém vplyvu sociálneho zázemia na výsledky vo vzdelávaní ich detí týka len okrajovo.	AKCEPTOVANÁ.

CELKOVÉ HODNOTENIE:

SCHVÁLIŤ*⁵:

odporúčam
 neodporúčam

podpis recenzenta

Súhlasím* s uvedením svojho mena ako mena recenzenta v recenzovanej publikácii:

ÁNO
 NIE

Súhlasím* so zverejnením tohto pripomienkovacieho hárka:

ÁNO
 NIE

⁵ Hodiace sa označte krížikom.